

gyűrűk, boglárók és gyöngyök. Temetőnkben 82 sírból 143 tojás került elő. Gyermek sírjából néha bronzcsörgő vagy csengő is előkerült.

Állatsont 420 sírből 500-nál több került elő. Több sírban van emlősállat és madár csontja is. Edény 416 sírből mintegy 430 került napvilágra. Ezek nagy része kézzel formált, kis része kézi-, vagy gyorskorongon készült. Típusaik közt megtalálható a kis bögre, a különféle méretű fazék és a körte alakú-, füles korsó. Az edények közt nemcsak avarok által készítették, hanem római koriak is voltak. Szintén voltak sírjainkban római pénzek, egy törött kulcs, üvegedények töredékei és egy köves gyűrű is. Ezek a tárgyak egy közelben lévő római lelőhelyre utalnak, az avarok ott találhatták őket.

A temető kora – az eddig átnézett veret- és ékszer-típusok alapján – Kr. u. 7. század vége–8. század eleje.

A lelőhely tudományos jelentősége nagy: ritka eset, hogy egy nagy sírszámú avar temetőt majdnem teljesen sikerült feltárni. A térségben eddig csak véletlenül előkerült néhány avar sír volt ismert (Kajászó, Martonvásár, Sósút, Tárnok), ezek nem sok adatot szolgáltatnak a kutatás számára. Bár sírjaink egy része bolygatott, az előkerült leletanyag rendkívül érdekes. A temetőbe a patak mentén lévő települések polgári lakossága temetkezett, katonai rétegnek nincs nyoma.

MARÓTI ÉVA

281. Putnok, Dienesfalva középkori falu

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Kk

Lakossági bejelentés nyomán 2000. május 24-én Dienesfalva 19. századi térképe és útbaigazítása alapján megtaláltam az egykori falut a Lenkey-tanyától D-re, az országút és a Sajó között, ahol évek óta szántanak ki cserepeket. A mostani vízműtől ÉK-re 200 m-re jól látható kiemelkedés jelzi a vetésben az egykori Dienesfalvát. A régészeti lelőhely, amennyiben a búzában látni lehetett, kb. 100 m hosszú, 50 m széles. A kerámialeletek mind korongoltak, így pl. nyersfehér szalagfültöredék, felületén barna festett hullámvonallal, nyersfehér oldaltöredék, barna festékcsíkkal, profilált peremtöredék, melyen ferde irányú barna festés van, nyersfehér profilált peremrész, alatta egy bordával, szürke, bebökődött vastag fültöredék és paticsok alkotják a felszíni régészeti leletanyagot, melyek a Herman Ottó Múzeumban 2000. 7. 1–32. leltári számon találhatóak. Valószínűnek tarthatjuk, hogy Dienesfalva, mint település az évszázadok során lakottsága idején nagyobb helyet foglalt el. A felsorolt terepbejárás anyag a 15. századra keltezhető, a kerámia-töredékek korban eddig jelzik a falut. Az anyag emlékeztet Muhi középkori falu leletanyagára.

A török hadak Dienesfalvát is elpusztították, de Putnokhoz hasonlóan újranepeült. Az oklevelek a 17. század végéig jobbágylakta helyként említették. 1709-ben és 1713-ban a pestisjárvány itt olyan mértékű volt, hogy gyakorlatilag kiirtotta a lakosságot. A falu megszűnt, ma-

radék lakossága Putnokra költözött a 18. század második évtizedében.

B. HELLEBRANDT MAGDOLNA

282. Putnok, Pogonyi-puszt

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) B, V

A 2000. május 22-i terepbejárás során Bánréve és Putnok, Pogonyi puszt között a Sajó partjához legközelebb eső enyhe emelkedésen, a Mocsár-dűlő DNy-i részén késő bronzkori, kora vaskori cserepeket gyűjtöttem. A kerámiaanyag között vastag, szürke edények oldaltöredékei, gömbölyített aljú tűzikutya töredéke, simított felületű oldaldarabok, őrlőkő szélének része, oldaltöredék szalagfűl indítással, kívül fekete és kannelúrás oldaltöredék, szemcsés anyagú szürke perem- és faltetőredék, téglavörös színű, kívül-belül kormos cserepek, bütyökdiszes edényoldalal, és bordadíszes edényfaltetőredék található. A leletanyag a Herman Ottó Múzeum gyűjteményébe került, Ltsz. 2000. 9. 1–41.

B. HELLEBRANDT MAGDOLNA

283. Putnok, Pokaj-dűlő

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Sza, Á

Pokaj egykori középkori falu neve dűlőnévként máig fennmaradt. Putnoktól DNy-ra, a Sajó partjához közel terült el a falu egy kis dombháton. 2000. május 24-én Pusztai Tamással és Kalászdí Györggyel jártuk be a területet. Korongolt edénytöredékeket találtunk, általában nyersfehér színűek, profilált pereműek, s erős korongnyomok látszanak rajtuk. A leletanyag az Árpád-korba sorolható, a Herman Ottó Múzeumba került 2000. 5. 1–53. számon.

Ugyanitt, a nagyüzemi burgonyaművelés feltöltésének soraiban római kori barbár telepleletek, téglavörös színű paticsdarab, őrlőkőtöredék és agyagedények részei kerültek elő. Az egyik edény oldalfalát pecsétlővel díszítették, mely apró, négy részre osztott motívumot látat, rendezetlenül, de nagyjából sorokban. Füle, vagy szélesebb fogórésze lehetett.

B. HELLEBRANDT MAGDOLNA

284. Püspökhatvan, Szabadság út 104.

(Pest megye) B, I

2000. december 4-én lakossági bejelentés érkezett, hogy a telken gépi ásás során alagútszerű építmény került elő. Aznap, valamint december 6-án a helyszínen a következőket tapasztaltam.

A MRT aszódi és gödöllői járásra vonatkozó, sajtó alatt lévő kötete szerint Püspökhatvan, Sinkár feletti földdek (20/9.) lelőhellyel azonosítható területen, vagyis a község ÉNy-i szélétől kb. 200 m-re északra, a Sinkárpatakkal párhuzamosan futó dűlőút Ny-i oldalán, az ártérből kiemelkedő domb tetején a Mészáros család halastónak való medencét ásott. A terület kevésbé termő,